

PÉCSI FIGYELŐ.

Előfizetési díj:

Postán vagy Pécssett házhoz
 félév: egész évre 5 ft., fél-
 évre 2 ft. 50 kr., negyed évre
 ft. 25 kr. egyes szám 10 kr.
 megjelenik minden szombat-
 n. Egyes számok kaphatók
 Weidinger N. könyvkeres.
 (Széchenyi tér).

Szerkesztői iroda:

Ferenczek utczája 22.sz. I. emelet.
 Kéziratok vissza nem küldetnek

A lap szellemi részét illető közlemények és előfizetések a szerkesztőséghez, a hirdetések pedig a kiadóhivatalhoz intézendők. Előfizethetni helyben: a kiadóhivatalban, Blauhorn Antal úr a városi épületben, Lill János úr a budai külvárosban, Böhm C. F. úr a szigeti külvárosban lévő kereskedésében, és Fesztl Károly úr könyvkötő üzletében, Király utca (nemzeti kaszinó épület), valamint a vidéken minden postahivatalnál.

Hirdetések ára:

Egy öt-hasasos petit sor
 egyszeri megjelenésért 6 kr.
 3-szori 5 kr., 10 szeriért 4 kr.
 fizetendő. — Minden hir-
 detés után 30 kr. bélyeg díj
 fizetendő. A nyitl tér 1 petit
 sora 10 kr. A hirdetési díj
 előre fizetendő.

Kiadó hivatal:

Taizs Mihály nyomdájában
 Majláth-tér 2. szám alatt.

A közös hadsereg.

Egyike az azon alkotásoknak
 sok közt, mely hivatásá ellenére
 az általa megvéendő monarchiának
 feloszlatását siettetni fogja.

Száz éve mult, hogy a magyar
 hadsereg, törvény és jog ellenére
 majdnem észrevétlenül bekebelezett
 az osztrák hadseregbe, részletlenül
 történt ez, majd a zászló, kokárda,
 kardbojt és zsinózat színeiben, majd
 a német vezényszóban nyert külső-
 leg is kifejezést. Mária Terézia ki-
 rály uralkodása idején mélyebben
 aludt a magyarság, mint most, ellen-
 kért alig képezett ez intézkedések
 ellen, melyek a centralizációt ered-
 ményezték.

Tizenegy éve, hogy az osztrák
 hadsereget elnevezték osztrák-ma-
 gyarnak, de azért minden ízben
 osztrák maradt.

Száz éve, hogy az osztrák had-
 sereg nem nyert csatát egy hozzá
 arányos ellenséggel szemközt, mert
 hogy a katonai erényekben oly sze-
 gényt olaszt tulszámával néhányszor
 elverte és hogy a porosz sereggel
 egyesülten a vitézül ellentálló kis-
 társ sereget legyőzte, az ugyan nem
 fűt babérokat homlokára, vereséget
 azonban szenvedett elegendő ezen száz
 év alatt.

Ezen vereségek azonban nem
 győzhetik ki a bécsi vezérpo-
 litikát az egységes hadsereg rö-
 g-eszméjéből, és midőn e sorokat ir-
 ják, a magyar országgyűlés alsó-
 házának Tisza vezérelt mamelek
 csapata már megszavazta a közös
 hadseregnek létszámát 800,000 em-
 berben további tíz évre.

Ezen tíz év alatt tehát adunk
 kellene megint közel fél millió erő-
 teljes, egészséges ifjú a nemzet
 színe-javát, hogy osztrák kaszár-
 nyákban, osztrák dresszírung által
 testileg-lelkileg, erkölcsileg megro-
 molva, többé alkalmatlanokká vál-

janak jó honpolgári kötelességek tel-
 jesítésére.

Tíz évig ismét fizetünk kellene
 ezen drága hadsereg költségeit habár
 utolsó krajczárunk is elfogyván,
 dobra kerül birtokunk, így kívánják
 ezt Bécsben és a mit ott akarnak,
 azt Tisza megszavaztatja praetoria-
 nusai által.

A hadsereg pedig ugy mint most
 van szervezve és vezetve a legkö-
 zelebbi alkalommal ismét hátra felé
 fogja magát koncentrálni.

Nemzeti alapon, a schweiczi mód
 szerint szervezett magyar hadsereg
 magába felvehetné az összes harc-
 képes ifjuságot és férfiakat, — ál-
 lithatna nem egy, de szükség esetén
 másfél millió fegyverben kellőleg
 gyakorlott polgárt az ellenség elé
 és hogy a hátrálás nem tartozik an-
 nak tulajdonosai közé, azt már
 eléggé megmutatta. Egy ily alapon
 szervezett hadsereg eltartása alig
 kerülne fél annyiba, mint a fenálló
 közös seregnek minket illető része,
 — nem vonná el a fiatal munkaerőt
 a földmíveléstől és ipartól, nem szok-
 tatná a fiatalságot a renyhéségre,
 milliárdokra megy azon haszon és
 a nemzeti vagyon gyarapodása, mit
 ezzel elérhetni.

Mind ez nem kell Bécsben; a
 nemzeti színeket, a magyar vezény-
 szót ott nem kedvelik, inkább legyen
 a felszigazott adók által koldussá
 tett nép és legyen az ily népből
 szedett közös és egységes hadsereg,
 melynek nagy része a fenálló álla-
 potokat védeni nem tartja észszerű-
 nek, sem hazafiúi kötelességének.

— **A Tisza-kabinet új adó**
 javaslatai egymás után hullnak el a bizott-
 ságokban. A közlekedési bizottság az ut-
 és hidvám címén előirányzott új adót meg-
 buktatta. A kormány, fűlöz-fához kapkod,
 hogy vereséget újabb pénzügyi tervekkel
 enyhítse s nem bír tisztába jönni az iránt,
 mivel fedezze az adójavaslato bukása
 folytán növekvő deficitet. Arról is van szó,

hogy a kamatozó pénztári utalványok,
 melyek most állítólag 19 millió forint
 összegben vannak forgalomban, 25 millióig
 szaporíttassanak. Tehát újabb függő adósság.

— **A pénzügyminiszter a föld-
 tehermentesítési törvényjavaslat visszavoná-
 sával a költségvetésben támadó hiányt, a
 bécsi lapok híre szerint újabb 5 1/2%-ot
 kamatozó kincstári utalványok kibocsátá-
 sával készül fedezni. A budapesti pénzügy-
 tészetek már hajlandóknak nyilatkoztak az
 utalványokat átvenni, s azokat az egész
 1880. év folyamán megtartani.**

— **Szapáry Gyula gr. pénzü-
 gyminiszter és Pechy Tamás közlekedési-
 ügyi miniszter rudja kifelé áll és a kor-
 mánybéli kiváltságok csak már idő kérdése.
 Az egyiknek a kötvény eladási ügy s azt
 követett interpellációját, törvényjavaslatának
 a bizottságokbani elbukása; valamint ezt
 követő bécsi hídeg fogadtatás mutatta meg
 hogy állása tarthatatlan, a másiknak pedig
 a külföldi szakértők véleménye az
 egészen elhibázott fővárosi Dunaszabályozás
 ügye, mely tulajdonképp Hieronimi ál-
 lamtitkár műve, mert tudvalevőleg a mi-
 niszter nem ért hozzá.**

— **Pechy közlekedési minis-
 ter, mint Bécsből jelentik, az osztrák ke-
 reskedelmi miniszternek azon nyilatkozatot
 tette, hogy a magyar kormány el van
 határozva a Dunaszabályozást a vaskapunál
 s Gönyönél Magyarország költségére
 végrehajtani.**

— **A magyar horvát országos
 bizottság a pénzügyi kiegyezés nem jött
 létre, a bizottság a határőrvédelmi közve-
 tett adók tárgyában nem jöhetvén megál-
 lapodásra a tanácskozásokat új év utánra
 balasztotta, addig a kormány egy évre
 az ideiglenes iránt terjeszt elő tör-
 vényjavaslatot, mely a magyar és horvát
 országgyűlés által elfogadandó lesz.**

— **A petrosényi kőszénbá-
 nyát, mint az „E-s” értesít, minden föl-
 szerelésével, mi milliókra rugott, a pénzü-
 gyminiszterium a brassói kohóársaság-
 nak eladta, mint a naszdóvidéki erdőt
 annak idején — ingyen. Igaz, hogy e
 kohóársaság fog évenként 30,000 forint
 fizetni, de ennek fele alig fedezi azon
 kárral történt eladást, mit egy bécsi cég-
 gel Kerkapolyi Károly kötött volt, a másik
 fele pedig az állami bánya személyzet
 nyugdíját sem fedezi, még kevésbé azon
 végkielégítéseket, miket ezen 17 1/2 évre
 szóló eladás következtében az állam fizetni
 köteles. Hát még hol marad a szilyi vasút
 építési költségeinek kamat fedezete, mire
 ezen elpocsékolott bánya lett volna hivatva,
 mely vasut az ismert Farkadint kötötte**

a világgal össze. A Lónyay, a Kerkapoly
 aerák koronáját a Szapáryra ezen botrá-
 nyos vásár tette föl.

— **A Németországai alkü-
 dozás a kereskedelmi szerződés meghosz-
 szabítására iránt eredménytelen maradt, az
 osztrák és magyar biztosok új utasítások
 vétele végett elhagyták Berlin. (Bismarck
 bécsi ígéréteiről előre megjósolták, hogy
 azok nem komolyak és hogy a kitátságba
 helyezett közgazdasági előnyök nem
 számíthatnak, hanem ellenkezésképp folytonos
 alkudozásra és luzavonásra.)**

Országgyűlés.

A képviselőház november 21-iki ülésén
 a véderőről szóló törvényjavaslat tárg-
 yalásába fogott. A javaslat a közös had-
 sereg intézményét 800 ezer főnyi magas
 hadi létszámával további 10 évre is fen-
 akarja tartani. — A javaslat ellen két ja-
 vaslat adatott be egyik az egyesült ellen-
 zék részéről Pulszky Ág. által, mely a
 magas hadi létszám ellen nem tesz kifogást,
 csupán az időtartamot óhajja 10
 évről 5-re leszállíttatni; — a másik ellen-
 javaslat a függetlenségi párt szempont-
 jából Ugron Gábor által adatott be. Ugron
 szép hatásos és igen ügyesen indokolt be-
 szédében azon okokat sorolta fel, melyek
 az osztrák-magyar hadsereg teljes külön-
 választására vonatkoznak. Komoly tanul-
 mánya s a tárgy alapos ismeretere mu-
 tató eszméi gyakorlati becsesel bírnak.
 Utána a függetlenségi pártnak még két
 szónok Szalay Imre és Szederkényi Nándor
 szóltak a törvényjavaslat ellen, Pulszky-
 kynak Szende miniszter, a függetlenségi
 párt szónokainak pedig a kormányzóknak
 felelt, illetve megjegyzéseket tett a nála
 megszokott a tárgyat kerülő polemikus
 modorban.

A november 22-iki ülésen folytatta-
 tott ezen törvényjavaslat tárgyalása, mely-
 nek közjogi, közgazdasági és pénzügyi
 horderejét úgy látszik egyedül a függet-
 lenségi párt érzi. E párt, szempontjának
 védelmezésére ezen ülésen három kitűnő
 szónok lépett síkra Helfy Ignác, Orbán
 Balázs és Törs Kálmán. Mindhárom siker-
 lélts beszédében támadták meg a közös
 hadsereg intézményét s követelték az ön-
 álló magyar hadsereget. Az egyesült ellen-
 zék állásponjtát Tischer Vince, a kor-
 mányt pedig Markus István, ifjú Ráday
 Gedeon és Ivánka Imre védelmezték.

A november 24-iki ülés is mégmin-
 dig a véderőről szóló javaslat feletti vita
 tölté be. Szóltak Mezeur Gyula az egye-

sült elle zék, — Máriassy és Jókay a kor-
 mány javaslata mellett. A függetlenségi
 párt részéről Degré Alajos és Simonyi
 Ernő beszéltek. Degré rövid velős felszólá-
 lalásában az önálló magyar hadsereg mel-
 lett érvelt, Simonyi Ernő pedig sikerült
 megjegyzések mellett részletes kritika alá
 vette a kormány párt állásponjtát.

A november 25-iki ülésen az általános
 vita befejezetett. Pulszky javaslata mel-
 lett szóltak Hadry Ernő és Szily László.
 A függetlenségi pártból Csányi Sándor
 szólt, nagy derűtlenség és általános érde-
 keltség között; beszédének ele a két fő
 renegát a kormány elnök és Jókai ellen
 fordult. Utána Sárközy Aurel védelmezte
 rövid, de tartalmas beszédében Ugron ja-
 vaslatát, s ezzel az általános vita véget
 ért. Az előadók közül Markus István kor-
 mány párti és Pulszky mondják el zárbe-
 szédeiket. Markus az ellenzék által is nagy
 figyelemmel hallgatott beszédével megmu-
 tatta, hogy egy rossz ügynek védelmére
 még oly szép késztültség egyén is csak
 silány érveket képes felhozni.

A november 26-iki ülésen, mint az
 Egyetértés találon mondja Magyarország
 letette fegyverét a granisúr generalisok
 kezébe: a közös hadsereg intézménye 800
 ezer főnyi létszámával a többség által 10
 évre megszavaztatott.

A függetlenségi párt ez ügybeni köz-
 lelmének méltó befejezése volt Ugron
 Gábornak a függetlenségi párt határozati
 javaslata benyújtójának nagy hatású zár-
 beszéde, mely rendkívüli hatást keltett.
 Elvtársak és politikai ellenfelek egyaránt
 siettek kezét szorítani a függetlenségi párt
 szónokával.

A szavazásnál a kormány javaslata
 mellett szavaztak 205-en ellene 158-an.

Külföld.

Törökország lassanként megkezdí a
 berlini kongresszus által rátkümlt kötele-
 zettségek teljesítését. Muktár pasa paran-
 esot kapott, hogy 20 zászlóaljjal induljon
 Gusinjeba a makraencs armaták főkén-
 tartására, s egyszersmind foganasítsa
 Gusinje átadását Montenegrónak. Baker
 pasa a kisázsiai retorának végrehajtásra
 kiküldött biztos pedig november 29-én
 utazik el küldetési helyére Aleppoba.

A pétervári haditörvényszék novem-
 ber 27-én kezdi meg a Drantelen tbornok
 ellen elkövetett merénylettel vádolt Mirski
 Leon és hét társa elleni főben járó part.
 A nihilisták szenvedélye egy kissé lezaj-
 lott, úgy látszik a oroszka kormány azt
 akarja most újból felkavarni.

uralomvágyunk, mely a megaláztatás por-
 ből nem maga tehettségével emelkedik fel;
 hát szenvedni fog nemzetem irtózatot.
 De nem hal bele!

Ez ekkor az érzelmek lázában csak
 amolyan sugalom volt, mely átvillan a
 szíven, a nélkül, hogy a gondolkodó egy
 idegesővein keresztül venné útját: olyas
 valmi, mint az, a mit a könyörület istene
 szokott lövelleni a szenvedőnek lelkébe,
 hogy meg ne örlője a bú miatt.

Később a török nagylelkűen meg-
 védte életemet és hontalan társaim életét.
 Megvédte nem vesszély nélkül magára
 nézve. A győzelmében elbizakodott két
 szomszéd-hatalmasság háborúval fenyeget-
 te, ha ki nem ad. S midőn a helyzet már
 oly fenyegető szintőlött, hogy a szultán
 tanácsosai nem vélek kiadatásunkat kike-
 rülhetni, ha csak a menekülő török val-
 lásra nem tőrnék át, s ez által török al-
 találóká lesznek. Abdul Medsid szultán
 felemelkedett üléséből a Divánban, s kezelt
 ünnepélyesen égre emelve, ünnepélyesen
 ezeket mondá: „Allah hatalmas. Bizom
 oltalmában. De ha vesznem kell, vesz-
 kelték becsülettel. Azt a gyalázatot nem
 hozom nevemre, hogy megsértettem a von-
 debszöveget, hogy kiszálgáltam ellenségeik
 bosszújának a szerencsétleneket, kik nálam
 oltalmat kerestének. Akarom, hogy meg
 is találják. Jöjjen a minék jönni kell. En
 nem adom ki. Így akarom. Így legyen.
 Gondoskodjatok a védelemről.”

És nem adott ki. Háboru nem lett
 belőle. De lett számunkra letartoztatási
 fogság a távol Ázsiában. Így látta jónak
 a dolgot közölni az európai diplomacia.

És mi ott távol magányban gondol-
 koztunk hazánk multja, jelene jövődjé fe-
 lett. És én végigtáglalva elmémben 1848—49
 szabadságharcunk keletkezését, jellemét,
 lefolyását és az okok kutjéjét, melyek a
 bukást lehetővé tették. Minél inkább szá-
 mot vettem a helyzettel, minél inkább
 számba vettem nemzetem életerejének egy
 történelmi, mint lélektani elemét, annál
 inkább megerősödtem azon meggyőződés-
 semben, hogy a hit és remény, mely amúgy
 a Duna partján, a hontalanság fájdalom-
 nak első rohama közben lelkemen átvil-

FÁRCZA.

Haragszol rám...

Haragszol rám, tehát haragszol
 Azért, hogy megcsókoltalak?
 Hisz megtörtént s te már akkor!
 Mondottad meg, hogy nem szabad.

Mint kigyuladt haragod lángja,
 Látom égő szép arcodon;
 Szép szemeid tüzes villama
 Nyilat tűrni alig tudom.

Óh szüntesd meg haragod kérék,
 Hisz nem adtam reá okot;
 Mert hogy oly hön szereltek téged,
 Annak oka én nem vagyok.

Ah tocsas meg, hisz nem hittem,
 Hogy esőkömmelel megbántalak;
 Megbántani, óh mentsen Isten!
 Én téged nem akartalak.

Hisz esőkömnek, mely ajkaid érte,
 Forrása egy szent érzelem!
 Ha oly nagyon haragszol érte,
 Ugy inkább add vissza nekem.

Plahavics Gyula.

Ismerd a szerelmet!

Ismerd te a szerelmet,
 Hajh! de nem úgy a mint én,
 Mert virágos kert még kebeled
 S egy sárbolt már az enyém.

A tiedben édes vágyak,
 Öröm és kéj fészke van;
 Az enyémekben sőtét bánat
 Lakik némán, zordonan

Ott őriz e bánat régen
 Egy magányos koporsót,
 Mely a maga idejében
 Az én égő szívem volt.

Most benne van rég kihűlve,
 Halottan a szerelem,
 Mely másoknak élet üdve,
 Nekem kín volt s gyötrellem.
 Plahavics Gyula.

Megjött a tél...

Megjött a tél hideg, havas szelével,
 Hozta Isten, (hogy az ördög vinné el!)
 Esik a hó, fú a szél, fagy
 Javába,
 Pompás idő ez a szegény
 Bakára!

Itten állok a silbakon egyedül.
 A fagyos szél szilaj nótát hegedül;
 Nótájára a szivemben
 Kedv támad,
 Összeverem kurta szárú
 Csizmámat.

Ha kitelik a két óra fölvaltnak,
 Átadom a silbakot más bakának
 Haza megyek, fűtőöröszek.
 Dudolok,
 A priest mellett panganétot
 Puczolok.

Parancs után elkötöm a vacsorát,
 A profontot vele a söt, paprikát;
 Akkor aztán, ... hogyis mondjam, ...
 Mit is hát? ...
 Fölkeresem babámat a
 Juliskát.

De itt már nem fojthatom el a panaszt,
 Az esteli takarodó elriaszt;
 Keblén ki se pihenhetem
 Magamat,
 Vissza felé kell venni az
 Utamat.

No de se baj, jo az Isten megsegít,
 Szereti ő benne bizó hívait,
 Szép Juliskám meglásd minden
 Masként mén —
 Hejh csak egyszer generalis
 Legyek én!

Feri.

Lehullt a hó.

Lehullt a hó, s fehér lepélként
 Borítja a fagyos talajt;
 A megfogyadt kis rózsátó is
 Új bimbót csak jövőre hajt.
 Csendes szobából búsan nézem
 A haldokló természetet;
 A hájlatva törlöm ki szememből
 Az égető könyvesseppeket.

Mikor téged a sírba tettek,
 Kedves egyetlen rózsátó,
 Szentén haldoklott a természet
 S felhőredtet a temető.
 Óh de ajkam nem nyílt panaszra,
 Nem hallták zokogó dalom;
 A sajtó sziv oly hallgatag volt
 Miként az őrlő fájdalom.

Csak pár könyvesep rezgett pillámon.
 Mely keblem mellyéről fakadt;
 Bár vergődő szivem és lelke
 A nagy kintől majd megszakadt!
 Valódi búnak ninesen jaja,
 Nem szól hazug érzelmeket;
 Ez ott mélyen ... a szivvilágban
 Némán születik és hal meg! ...

E könyvvel most elmerengek
 Azon, mi vissza soh'se jó;
 De mel'en régi szép reményem
 Tarlott virága ujra nő.
 Bár e remény minden virága
 Fájó emlékek van tele
 Mégis ... oh, mégis kedves annak
 Mindegyik hervadt levele!

Meg is őrzöm e leveleket —
 Szivem mélyén legyen helyök;
 Hogyha majd nyíl a sír födele
 Együtt szállhassak le velök.
 Ugyis fagyos talaj már lelke,
 A bú gyászleple fekszik rajt, ...
 Szivem meg elszáradt rózsátó,
 Mely új bimbót soha se hajt!

Paal Gyula.

Irataim az emigrációból.

Kossuth Lajos.
(Előszó.)

Kifejezhetlen érzelm vihar dülta lel-
 kemet, midőn a világsi fegyverlettel hon-
 talanná tett.

Nincs szó, mely arról fogalmat ad-
 hatna.

Leborultam hazám földjére, mielőtt
 határan átlépnék; zokogva nyomtam reá
 a fiui szeretet bucsúsókját; egy csipetnyi
 port vettem belőle magambhoz; — még
 egy lépés és — — — ugy valék, mint

*) Kévéssel azután hogy hontalanná lettem,
 az európai sajtóban egész körutat tett egy bucsu-
 szózat nemzetemhez nevében. Az költött szózat.
 En sem azt, sem mást nem mondtam.

Pécs város törvényhatóságának énegyedes rendes közgyűlése.

(November 24-én és 25-én.)

Főispán d. e. 9 órakor megnyitván a gyűlést Bubreg Antal bizottsági tag azon indítványt teszi, hogy a közgyűlés a mai napról halasztással el december 1-ére azon okból, mert a kiosztott tárgysorozat részint igen érdekes, részint pedig a legfőbb a város vagyonát mélyen érdeklő kérdések vannak befoglalva, melyek közül különösen kiemelendő a jövő évi költségvetés — a bizottsági tagok legnagyobb része pedig a mai napon tartandó országos vásár következtében nincs sem is 1-sz jelen. S ezen indítványának elfogadását annál inkább ajánlja a jelen voltak-nak, s különösen a polgármester figyelmébe, nehogy annak mellőzésével azon gyanunak adjanak alapot, hogy készakarva keresték ki ezen legfontosabb közgyűlési tárgy megvitására az énegyedes legalkalmatlanabb napját, hogy azt minden akadály nélkül keresztül hajthassák. — Bubreg indítványa mellett Kóbor és Pap József pártolólag beszél — mindennek dacára azonban a polgármester indítványa az alig 24 tagból álló többség a közgyűlést megtartani határozta.

Polgármester azon megjegyzéssel, hogy máskor fontosabb ügyekben legalább is egy héttel előbb adják be az interpelláló bizottsági tagok interpellációjukat — választóknak akar Simonfay János bizottsági tagnak a sátor-tábor ügyében hozzá intézett interpellációjára, mire az interpelláló bizottsági tag figyelmezteti, hogy a szabályrendelet értelmében az interpelláció előbb egész terjedelmében felolvasandó, s aztán majd indokolja azt s csak akkor válaszolhat rá a polgármester. Mire polgármester a töle már megszokott módon azt feleli: „Eh, nem vagyunk mi országgyűlésen! S olyan szabályrendelet pedig mely ezen eljárást tartalmazná nincs!” — Erre Simonfay kénytelen volt a polgármester által nem ismert szabályrendelet ide vonatkozó pontját felolvasni, mire aztán elhatározott, hogy ezen interpellációt a sceptorális jelentésnél a szabályrendelet intézkedési szerit fog tárgyalni, s ezzel áttért a gyűlés a napirendre, melyet Klinek Anna pécsi lakosnak városi szülészőné választásával kezdett meg. — Ezen állomásra kilenczen pályáztak.

Az iskolázék újabb három évre leendő megalakítása tárgyában Dr. Mendl bizottsági tag főispánt kéri fel az irányban kijelölt tételre, Simonfay pedig választás utján akarja az iskolázékat új alakítani, mit a többség elnem fogadva, főispán felolvasa az iskolázék volt tagjai névsorát, melyet a közgyűlés az újabb három évre is elfogadott, illetve választással megerősített.

A közigazgatási bizottság kebeléből kilépő öt tag névszerint Bubreg Antalt, Egry Józsefet, Radocsay Mátyást, Ráth Mátyást és Dr. Szeredy Józsefet a közgyűlés titkos szavazással e helyre újra bevalasztá.

Az igazoló bizottság megalakítása s a legújabb adófizető bizottsági tagok névlajstroma a tanácsi jelentés szerint változatlanul elfogadott.

Ezután áttért a közgyűlés az 1880 ik évi köz költség előirányzat tárgyalására, mely élénk vitát idézett elő. Simonfay János bizottsági tag nem fogadhatja el a részletes tárgyalás alapjátul ezen javaslatot mivel az nem korrekt s nem felel meg a tényleges állapotnak, nevezetesen pedig a helyben felállítandó sátor-táborra a város

lant, higgadt megfontolással csak megerősítést találhat.

Nemzetem nem halhat meg a szenvedések alatt, melyek reá mérettek. A magyar kérdésnek történelmi alapja is van, jogi alapja is van, földleirai, népességi, politikai, számtani alapja is van: s e kérdés Európa szabadságának, Európa hatalmi sulyegyenének érdekeivel kapcsolatos. Ily kérdések bekiáltanak a világtörténelem logikájába. E kiáltást ideig-óráig az erőszak elfojthatja, de a kérdést ki nem törülheti az események számlakönyvéből, hová azt a történelem beírta. E kérdés helyet fog magának Európa függő kérdése közt követemi mindaddig, míg vagy jog és igazság szerint meg nem oldatik, vagy a nemzet róla maga le nem mond.

Igy gondolkoztam én s így gondolkozott az összes magyar emigráció. Bármilyen viszályok keserítették is a már magában is keserű hontalan életet; bár elszórdtunk a föld bátán, mint egy második Izrael; bár legtöbbünknek vállait a hazai bánat nehéz terhén kívül a becsületes megélhetés bizonytalanságának keresztje is nyomta, a mint tapostuk a nyomorúság változatos utjait idegenek közt idegenek, e gondolkodásban mindig, mindenhol mindannyian egyetértettünk: akár barátilag összetartva akár barátságatlanul szertehaza, egyetértettünk abban, hogy a magyar emigrációra, számkivetésében, a rendületlen hazafiaság szent kötelessége vár.

Élő tiltakozást kell képeznie a magyar haza állami életének eltiprása ellen Isten és világ előtt.

Szóllania kell a némaságra kárhoztatott, cselekednie a bilincser vert nemzet helyett, a bilincser vert nemzet javára.

Fennen kell lobogtatnia a zászlót, melyet „névtelen félisteneinknek” „honszeretettől” izmosult karjai enyészheten dicsfényvel vetek körül, melynek bukása gyászoló megdöbbenést keltett a világ népeinél.

Fel kell tartania a magyar kérdést a világtörténelem azon kérdéseit közt, melyek annak természetétől megoldást követelnek, az erkölcsi víját rendet kormányzó örök-törvények örökigazsága szerint.

közösége által egy törvény ellenesen összehívott közgyűlésen megszavazott s a jövő év folytán a város törzsvagyonából folyóvá teendő kiadások itt említve nincsenek, már pedig a törvény és törvényes gyakorlat által szentesített elv, hogy a költségvetés tárgyalásakor tudvalevő kiadások és bevételek abba felveendők. Nincs megemlítve a kisajátításokért járó összeg, és nincs megemlítve a 400 ezer téglá stb., miket anyagokban fognak a város vagyonából kiszolgáltatni. — Polgármester ur ugyálszik ilyesmire nem volt elkészülve, mert olyan sem hus sem hal feleletet adott, melyet még töle is csodálkozással hallottunk; azt mondta t. i. hogy a sátor táborra fordítandó kiadásoknak a költségvetésben nincs helye, mivel ez a duna gőzhajózási társulat által fizetett tőkéből (mintha ez nem a város vagyona lenne?) fog eszközöztetni; de ezt alig mesélte el, midőn csunyalán feltett egy jóakarójának, ki ezalatt megtalálta a kiadások közt a sátor-tábor felépítéséhez a jövő évben adandó 400 ezer db. téglát. — Heureka! kiáltott a jámbor mamelukk, s a polgármester két kézzel kapzkodott a híve által elővonszolt számla szába, s már megfellekedett arról, hogy pár perccel előbb azt beszélte, hogy ezen kiadások nem tartoznak a költségvetésbe, — s most sten-tori hangon hirdette, hogy ime tehát a jövő évben kiszolgáltatandó 400 ezer db. téglá még is benn van az előirányzatban. S csak aztán a részletes vita alkalmával tünt ki, hogy ezen 400 ezer db. téglá áráról szóló kiadási tételnek teljesen megfelelő bevételi tétel is van, mely körülmény mint azt Simonfay igen helyesen megjegyezte elvitázhatatlan arra vall, hogy ez nem a baraktábor ingyen téglája, hanem a város által éventén készpénz fizetés mellett elárúsított téglamennyiség, s csak azon csodálkozik, hogy polgármester, ki totum-fazt az egész ügyben, most úgy tesz mintha ezt nem tudná. — Polgármester ezen megjegyzésre teljesen kikeleve magából, dühötől elragadtan ugrott fel s néhány érthetetlen megjegyzését azzal fejezte be, hogy a város jóvoltáért küzdő bizottsági taggal majd a termen kívül számol le, s leszámolásának nem művelt emberhez illő modját gestusokkal mutatta. Ezen hallatlan skandalum főispán is e szavakkal kelt ki: „Ezt urak már nem tűrhetem!” — Simonfay bizottsági tag pedig azon megjegyzéssel, hogy a város érdekei mellett polgári kötelessége parancsolta küldelmében a polgármester ur részéről testi ép-ségét és életét látván veszélyeztetve, — mely felháborodás közt elhagyja a termet.

E nagyon jellemző incidens után a költségvetés a jelen volt eszaka gyűlés (a többségtől volt 24—26, az ellenzéktől 2—3) által a részletes tárgyalás alapjául úgy szintén a részletes tárgyalás folyamán és a tanácsi előterjesztés szerit pontról pontra elfogadott. — A részletes tárgyalásból kiemeljük Sziebert Nándor úz. tagnak a felsőbb leány nevelő intézet felállítására ugy az iskola köteles gyermekek összehírására vonatkozó indítványát, melyeket Dr. Mendl egy igazán szép és meglehangú beszédben pártolt s a törvényvilágos rendelkezésével is támogatott, — melyet azonban a többség szinte elutasított; az iskola köteles gyermekek összehírására azonban mégis szavazat többséggel 300 frtot megajánlott. Ezután az előrehaladott idő folytán főispán a gyűlést feloszlattán, annak folytatását másnap 9 órára tízvétn ki.

November 25-én reg. 9 órakor foly-

Jelképeznie kell a magyar nemzet politikai vallásának ama hitágazatát, hogy ha a hármas hegységünk ezimében mártírok vérével áztatott Golgothává lett is 49-ben, mint volt már többször ez előtt: a kereszt, mely e Golgothán emelkedik, most sem sir fejjéja, hanem a feltámadás jelvénye.

Hirdetnie kell hitét nemzete független jövődjében, miszerint a világ is higgyjen benne s mert hiszen, a magyar nemzetet számba is vegye.

S míg ernyedetlen tevékenysége által a batoritás delej folyamát önti haza felé, hogy a nemzet el ne csüggedjen a szenvedések alatt; meg kell magában a magyar nemzet jog-és természet szerit aspirációt testesítenie és képesít képeznie, ezek közt, és a világesemények közt.

Nem mondhatom, hogy a magyar emigráció „házi élete” egészen ment volt azon gyarlóságoktól, melyekkel a számlázások történelmében mindenhol, minden időben találkoznak. Emberek vagyunk s az ember gyarló teremtés. És annak a szabályszerűtlen társadalomnak, mely a „számlázott” nemzetnek „lett elnevezve, kényserült ziláltsága nagyon kevéssé alkalmas az emberi gyarlóságot fékeltartani.

De a számkivettség aprólékos nyomorúságai csak amolyan tűnényen buborékok, melyek a történelem lapjára marandó fölött nem nyomnak.

Ellenben azon elismeréssel tartozik a magyar emigrációnak a történelem, hogy a haza iránt hivatásának híven megfelelt, kötelességeit becsületesen teljesítette.

Sőt állíthatom, hogy a magyar emigráció tevékenysége nem volt befolyás nélkül még a viszonyok azon fordulatára sem, melyet otthon új alkotmányos kor-szaknak neveznek.

A mi saját személyemet illeti: reám a multaknál fogva fokozatos mértékben hárult a kötelesség, hogy minden erőmből iparkodjam utat egyengetni nemzetemnek, független állami létének visszaszerzéséhez felé, melyet egy ezredéves mult, az ősök szent hagyománya, az utódok elidegeníthetetlen öröksége gyanánt szállított reá.

E szó „ütegyengetés” adja meg a

tattatván a közgyűlés. olvastatott a katonai kórház elátóváltása tárgyában polgármesteri jelentés, — mely szerit ez még mindig nem megállapítás, hanem csak a katonai kincstárral folytatott pour-parle eredménye. A jelentés ugyanis azt mondja, hogy a szóban levő katonai kórház egy lehetne megszerzve, ha helyette a város a bemutatott terv szerit a katonai kincstár által kijelölendő alkalmas helyen egy a helyi viszonyoknak megfelelő katonai kórházat fog építeni.

A helyi viszonyok pedig, mint a javaslat mondja — egy oly katonai kórházat szükségelnek, mely 90 egyén befogadására alkalmas. Az állandó katonaság évi rendes létszáma ugyanis 1500 levén ennek 4% és a tartalékos létszáma is 1500 levén, ennek 2% betegedési arányát véve alapul a fenti eredményre jut a javaslat. Ha még is — mondja tovább — jöhetnének oly rendkívüli körülmények, hogy a betegedési arány nagyobb száza-lékok mutatója: kötelezi magát a város meg harmincz ember számára minden díj nélkül férőhelyről gondoskodni, s csak évi létszámon felelül fog a katonai kincstártól díjt követelni. — A jelentés tudomásul vétetik s elfogadatik.

Az árvárszéki szabályrendelet módosítása iránt kiküldött választmány jelentése Egri bizottsági tag felszólalása folytán felolvasás nélkül elfogadtatik s jóváhagyás végett a miniszteriumhoz felterjesztetni határozatik.

Az építendő dolog és szegényháza beérkező pályázati művek megbírálására következő tagokból álló választmány alakították: Polgármester, Boczói főmérnök, Nentvich városi mérnök, Doreá, Kohariés Károly, Erreth Lajos, Zsolnay György al-ügyész, és az építészeti bizottság.

A város felszabadítása százados évfordulati napjának megünneplése módozatának megállapítására egy bizottság küldetik ki következő tagokból: Polgármester, Kőjegyőz, Haksch Emil, Blauhorn, Dr. Szeredy József, Litke, Förster, Krasznay M. Sziebert Nándor, Pap József.

Ezután a tárgysorozatban a sceptorális jelentés következtén felolvasatik Simonfay János által a polgármesterhez intézett következő:

Kérdés (interpellatio)
T. Aidinger János ur — mint Pécs sz. kir. város polgármesteréhez.

A város részéről a honvéd barakk sátor felépítéséhez pénz és anyagokban való hozzájárulás iránt folytatott alkudozás, tett előterjesztés és elfogadott egység fogamatosa körül követett eljárás tárgyában.

Tekintettel arra, hogy a sátor-tábor felépítéséhez pénz és anyagokban való hozzájárulás a városi törzsvagyonnak elidegenítését képezi azon mérvben legalább is, a mennyiben az a városnak készpénzbeli kiadás okoz: —

tekintettel arra, hogy a polgármester ur hozzájárulásával alkotott városi szabályrendelet 1 ső §-a szerint a *törzs vagyonnak elidegenítése, lényeges átalakítás esetén érvényes határozat csak az e végből legolabb 8 nap közbetevésével külön kitézendő és kihirdetendő közgyűlés az összes bizottsági tagok általános többségének hozzájárulással névszerint szavazás mellett hozhatók*, és mégis mind az egység elfogadása, mind az egység fogamatossítása iránti előterjesztések — a most hivatkozott szabályrendelet mellőzésével egybe-hívott közgyűlésnek határozatai alá ho-

keretet azon tevékenységhez, melyet külföldön kifejtettünk. Mi tehetésünket nem becsültük túl. Sohasem regettunk magunkat azon ábrándos képzeletben, hogy mi szerzhettük vissza nemzetünk számára a független nemzetek kerek asztalánál azon helyet melyhez ezredéves történelmél és az európai közjog kiegészítő részét képező diplomatikai kitéseknek fogva is kétségbevonhatlan joga van. Ezt csak a nemzet maga teheti.

A mi hivatásunk volt oda hatni, hogy ha tenni akarandja, a külvilágban oly támaszt találhasson, miszerint — amennyire emberi számítás biztos lehet — a siker csak saját határozottságától függjön.

E szempontból indulva, én három irányban tartottam kötelességemnek a becsületes igyekezetet.

Az egyik irányt annak tudata szabta elémbe, hogy a külföld, melyre 49-ben a magyar nemzet óriási erőfeszítésének meg-hiusulása visszavezethető, az önbizalomban megfogyatkozás volt.

A másikat Európa viszonyainak ismeretéből merítettem, mely vagy egy általános európai rázkódottat, vagy egyes függő európai kérdések folmerítésénél oly kombinációk lehetőségére mutatott, melyek az érdektalálkozás alapján nemzetünknek a felszabadítás munkáját megkönnyíthetik.

A harmadik irányt azon szűkség érzete jelölte ki, hogy sikere még kedvező estélyek felmerülésével is csak úgy lehet kilátás, ha egyrészt célban és szándokban szolidaritás áll fenn a nemzet s az emigráció között, másrészt pedig a kedvező esélyek, a nemzetet készületlenül nem lepik meg.

A mi az elsőt, ama végzetmes szerencsétlenséget illeti, melyet az önbizalomban megfogyatkozásnak neveztem: én akként voltam és vagyok meggyőződve, hogy bármi sok összeszívárgás táplálta is azon földalatti folyamat, mely a nemzet önbizalmának partjait aláásozta, mind ez nem volt volna képes a nemzet közszellemét a reménytelenségig megingatni, ha nemzetünk magát az egész világtól oly kimondhatatlanul elhagyottak nem érezte volna.

Pedig a magyar nemzet ügye távolról sem volt oly reménytelenül elhagya-

csajítottak, s ezek által — még pedig a bizottsági tagok általános többségének távollétében a t. e. 131 és 176 közgyűlési számú határozatok szerit elfogadatik illetőleg a törzsvagyon elidegenítését képező határozatokat hozottak;

Tekintettel arra, hogy dacára, miként a szabályrendelet ellenére összehívott, s így az egység elfogadására nem ille-tékes közgyűlés elrendelte, hogy az egység — aláírása előtt a jogügyi bizottsággal közöltessék, és ennek véleménye a legközelebbi közgyűlésnek előterjesztessék — az egység a jogügyi bizottság megkérdése nélkül iratolt alá — és ennek véleménye a közgyűlésnek sem terjesztett elő;

Tekintettel végre arra, hogy polgármester ur — a tanács nevében fogalmazott és előterjesztett jelentésében a készpénz és természetbeni szolgáltatások összes becsértékét a nélkül, hogy szabályszerit becsült terjesztett volna elő — önkényesen 75 ezer frtra teszi, holott azoknak a jelen viszonyok szerit becsértéke száz-ezer frtot is fölülmehet; —

Kérdem a T. polgármester urtól: 1-ször. Mi indította arra a polgármester urat, hogy a törzsvagyon elidegenítéséről szóló előterjesztést, — és egységet — oly közgyűlés által tárgyalta sson és elfogadtasson, mely a Pécs sz. kir. város önkormányzati szabályrendeletének 1 ső §. értelmében érvényes határozatot hozni nem jogosult?

2. Mivel indokolhatja azon eljárását, mely szerint a közgyűlés f. e. 131. sz. alatt hozott határozatának azon intézkedését, melylyel ez az egységnek — még az aláírás előtt a jogügyi bizottsággal leendő közlését, és ez iránti véleményének a legelső közgyűlés előleendő terjesztését meghagyta, mellőzte?

3. Megvan-e győződve az iránt, hogy az egységben elfogadott készpénzbeli és anyagokban való természetben hozzájárulás a jelen viszonyok közt csak 75 ezer frt. becsértékű s hogy ezek a városnak még az erdőből adni kötelezett 3500 köb méter 27 centimeter vastagságú épület fa hozzá számítása nélkül is, többé nem kerülnek?

4. Mi szolgált alapul a közgyűléshez beadott előterjesztésében felvett becsértéknek?

5. Kiszámított-e előzetesen és ki által, hogy a valószínűség szerint a 3500 köbméter 27 centimeter vastagságú épület fa kiállításához mily terület szükséges a városi erdőből?

6. Érvényesnek tartja-e a közgyűlés f. e. 131 és 176 számú ez ügyben hozott határozatait, és feljogosítva érzi-e magát ezen határozatok alapján és értelmében az egységben foglalt kötelezettségek teljesítésére ez végrehajtására?

Pécs, 1879. november 24-én.
beadja
SIMONFAY JÁNOS,
bizottsági tag.

Ezen interpellációra polgármester kö-vetkezőleg válaszolt, jelesül:

1. Az előkérdésre. kijelenté, hogy a közgyűlés határozatának indokáról ő nem szólhat, a szóban forgó tárgyra vonatkozó határozatot pedig a közgyűlés hozta.

2. A 2-ik kérdésre elismerte, hogy az egység 131 számú közgyűlési határozat-hoz képest nem tétetett át véleményezést a jogügyi bizottsághoz, ez azonban nem roszakarat, hanem egyszerű megfellekzés folyománya.

3. A 3-ik kérdésre feleli, hogy meggyő-ződése szerint, ha a kisajátítandó föld-

terület azon tevékenységhez, melyet külföldön kifejtettünk. Mi tehetésünket nem becsültük túl. Sohasem regettunk magunkat azon ábrándos képzeletben, hogy mi szerzhettük vissza nemzetünk számára a független nemzetek kerek asztalánál azon helyet melyhez ezredéves történelmél és az európai közjog kiegészítő részét képező diplomatikai kitéseknek fogva is kétségbevonhatlan joga van. Ezt csak a nemzet maga teheti.

A mi hivatásunk volt oda hatni, hogy ha tenni akarandja, a külvilágban oly támaszt találhasson, miszerint — amennyire emberi számítás biztos lehet — a siker csak saját határozottságától függjön.

E szempontból indulva, én három irányban tartottam kötelességemnek a becsületes igyekezetet.

Az egyik irányt annak tudata szabta elémbe, hogy a külföld, melyre 49-ben a magyar nemzet óriási erőfeszítésének meg-hiusulása visszavezethető, az önbizalomban megfogyatkozás volt.

A másikat Európa viszonyainak ismeretéből merítettem, mely vagy egy általános európai rázkódottat, vagy egyes függő európai kérdések folmerítésénél oly kombinációk lehetőségére mutatott, melyek az érdektalálkozás alapján nemzetünknek a felszabadítás munkáját megkönnyíthetik.

A harmadik irányt azon szűkség érzete jelölte ki, hogy sikere még kedvező estélyek felmerülésével is csak úgy lehet kilátás, ha egyrészt célban és szándokban szolidaritás áll fenn a nemzet s az emigráció között, másrészt pedig a kedvező esélyek, a nemzetet készületlenül nem lepik meg.

A mi az elsőt, ama végzetmes szerencsétlenséget illeti, melyet az önbizalomban megfogyatkozásnak neveztem: én akként voltam és vagyok meggyőződve, hogy bármi sok összeszívárgás táplálta is azon földalatti folyamat, mely a nemzet önbizalmának partjait aláásozta, mind ez nem volt volna képes a nemzet közszellemét a reménytelenségig megingatni, ha nemzetünk magát az egész világtól oly kimondhatatlanul elhagyottak nem érezte volna.

Pedig a magyar nemzet ügye távolról sem volt oly reménytelenül elhagya-

kért járó 18,000 frtot, miután a földék a város tulajdonai lesznek az összegből le-vonjuk és az erdőből adni kötelezett 3800 m³ 27 centimeter vastagságú főtlyát nem számítjuk: ugy az összeg csak 60 ezer forintot tesz ki.

A 4-ikre: A becsértéket e gazdasági választmány hosszú gondolkodás és alapos megfontolás után állapította meg.

Az 5-ikre: A terület az erdőmester jelentése után számítottatott ki.

A 6-ikre: Igenis a közgyűlés 175 és 176 számú határozatai érvényeseknek tartja s azok végrehajtását magára néve köte-vezőnek tartja. — Kéri ezen választ tudomásul venni. — Főispán azon megjegye-zést teszi, hogy ez tulajdonképen nem is tekinthető interpellációnak, miután oly dol-gokat tárgyzak, melyek már a végrehaj-tás stadiumában vannak, minthogy azonban a polgármester ur mégis válaszolt reá tehát most a közgyűlésnek szavazni kell a vá-laszt tudomásul vétele tárgyában. — A vá-laszt a gyűlés tudomásul vette.

A sceptorális jelentésből kiemeljük, hogy a sertés ödöknék a városból kivitele, a megyeri malom megvétele és a feke-tévíz szabályozásának kérdéséről tétetet függővé. Varga bizottsági tag reményét fejezi ki, hogy e régen szöngyegen forgó ügy végre a közkiválmaknak megfelelő megoldást nyer.

A Feketeviznek s ezzel összefüggőleg a pécsi kanálisnak rendezése tárgyában az állandó választmány jelenti, hogy a szabályozás kerestül vitelére mindenek előtt a megyeri malom lenne 12,000 frton megveendő, melynek területén városi bika istállóknak is lehetne alkalmas helyiséget építeni, elmondja továbbá a javaslat, hogy a megyeri malomtól a város határára terjedő árter és kanálisnak szabályozása, illetve az előtött területnek ármentesítése 12,114 frt; 48 kuba kertline, melynek $\frac{3}{4}$ részét az árteri birtokok és $\frac{1}{4}$ részét a város, a megyeri malom vételárának pedig $\frac{1}{4}$ részét az árteri birtokok és $\frac{3}{4}$ részét a város viselné, ez összegeket és pedig a szabályozásra fordítandó 3800 frtot azonnal a közpénztár előlegeznék. A javaslat hosszú vita után, melyben Dr. Szeredy Egri és Pap József vetek részt olykép fogadtattat el, hogy a 3800 frt. előleg azonnal kiutaltatik a javaslat többi része azonban függőben hagyatik.

A bányatelepi keresztnak a másod-izben tartott árverésen 800 frton történt bérbeadására vonatkozó tanácsi jelentés elfogadtattott.

A tanács által a belvárosi templom-nál fenelevő számlakövetelések kifizetésére kért 758 frt. kintalattik.

Olvastatik ezután Suha Rezső erdő-mester kérvénye, melyben az erdei szá-razfa szedést korlátoztatni kéri, melynek folytatni rövid vita után határozatba ment, hogy a város erdejében szárazfa szedés csak april 24-től november 1-ig s heten-ként két, a tanács által kitézendő napu engedetik meg s ezen tilalom 1880. január 1-én lép életbe.

Hantos György gyógyszerésznek a szigeti külvároson egy új gyógyszerár- engedélyezése iránti kérelme a tanácsi jelen-tés értelmében elutasítottatott.

Bubreg Mihály pécsi lakos kérvénye-nek 72 frt. vízbér leiratása iránt hely adatot.

Tolna és Somogy megye átírata a bu-dapest-zimonyivasut ügyébeni együttes mű-ködés iránt tudomásul vétetik, s egyttal főispán tudomására hozza a közgyűlésnek, hogy Fehér, Somogy, Tolna- és Baranva-

De mi el voltunk zarva a világtól. E rokonszenv melege nem hatott el élet-halál küzdelmet vívott nemzetünk szívé-ház, s én azon nyomasztó érzéssel fogtam kezembe a hontalanság vandorbóját, hogy az elhagyatottság gondolatja nyitotta meg a tért a fondorkodásoknak az önbizalom azon aláadására, a mely bukásunknak kut-fejévé lön.

Hazaifüli kötelességemnek tekintetem tehát azon lenni, hogy a magyar szabad-ságügyi iránti érdeklődés oly gyökeret verjen a szabad népek közvéleményében, miszerint attól ne lehessen tartanunk, hogy ha a magyar nemzet újra kitézné hazájá-nak vérel áztatott földjén a szabadság zászlaját, az elhagyatottság érzete erélyét elzsbihassza.

Feladatomb aránylag könnyű volt, mert készen találtam a lelkesedésig fokozott rokonszenvet, melyet „névtelen félisteneink” világszerite felköltöttek; és készen talá-tam a fájdalmas részvétet, melyet nemze-tem meg nem érdemelt bukása s buká-sára következtetett mártíromsága az ember-ség szívét megrázkódtatta.

És a rokonszenv és e részvét nem valamely tünékeny fellebbanás volt. Több mint két év mult már el, a mióta Magyar-országra az elnyomatás sötét éjjele reá borult, midőn engem a sors ázsiai letar-tóztatásomból a szabad Albion partjaira, majd onnan a szabad Amerikába juttatott, s e két év dacára a rokonszenv és rész-vét még mindig oly elevenen volt, hogy tüntetésekben nyilatkoznék, minőket a világ még nem látott.

Mondhatom, szabad mondanom, mert én csak alkalmam s nem tárgya voltam e tüntetéseknek, e rokonszenvnek: szabad mondanom, hogy az eltiport magyar nem-zet egy triumphalis menetet tartott két világrészben, minő seumi győztes Imper-atorról nem jegyzett még fel a történelem.

Én rokonszenves érdeklődést készen találva, feladatombnak tekintetem azt a magyar ügy jogi oldalának, igazságának, s hazánk határain messze túl terjedő fon-tosságának megismertetésével állandóvá tenni. — (Folyt. köv.)

